

Hörösvidék

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Békéscsabán, Szent István-tér 18. sz.
A szerkesztőség telefon száma: 60.

Független
keresztény politikai napilap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy hóra 50 K, negyedévre 150 K,
félévre 300 K. Egyes szám ára 3 K.

Részleges tisztujítás a városházán

Békéscsaba rendezett tanácsu város februári rendes közgyűlése

Békéscsaba, február 6.

Régóta nem tapasztalt érdeklődés előzte meg a város képviselőtestületének hétfői közgyűlését. Az előkészítő értekezletek egymást érték, nemcsak a szakbizottságokban, hanem a város társadalmának különböző körében is. A többi nagyjelentőségű tárgypont között elsősorban a részleges tisztujítás kérdése vonzotta igen nagyszámmal a városi képviselőket is és a hallgató közönséget is, akik zsufolásig megtöltötték a nagytermet és a karzatot is.

A közgyűlést dr. Daimel Sándor, a vármegye alispánja nyitotta meg, aki a tisztviselőválasztások vezetése céljából jött át Gyuláról. — Bejelenti, hogy a belügyminiszter megengedte az üresedésben levő városi tisztviselői állások betöltését, aminél fogva a pályázatokat szabályszerűen meghirdették, tehát a választások megtartása formai szempontból semmi akadályba nem ütközik.

Megalakul a kijelölt választmány, amelynek tagjaiul az alispán Korossy Lászlót és Zahoran Györgyöt, a képviselőtestület pedig Bohus M. Györgyöt és Botyánszky Pált küldi ki.

A választmány visszavonul a jelölés megejtésére, aminek tartamára a közgyűlést felfüggesztik.

Ügyészválasztás

Rövid szünet után az alispán ismét megnyitja a közgyűlést. Bejelenti, hogy a kiküldött választmány az ügyészi állásra az öt pályázót betürend szerint (dr. Galli Károly, dr. Margócsy Miklós, dr. Molnár György, dr. Uhrin László, dr. Zahoran Mátyas) jelölte. Beadványt olvas fel, amelyben kellő számu jelenlevő aláíró az ügyészválasztásnak névszerinti, titkos szavazással való megejtését kéri. A névszerinti, titkos szavazást elrendeli. Két szavazatszedő küldöttséget és négy bizalmiférfit választanak.

Az első szavazatszedő küldöttség (A-tól L-ig bezárólag) elnöke dr. Holländer Lipót, tagjai: Kraszkó Mihály és Bajcsi Gusztáv, jegyzője Horváth István. A második küldöttség (L-től Z-ig bezárólag) elnöke Kovács Mihály, tagjai: Kliment György és Jantyk Lajos, jegyzője Balogh Győző.

Mindkét szavazóhelyen 87—87, összesen tehát 174 szavazatot adnak le.

Az alispán felolvassa az eredményt, amelynek értelmében dr. Margócsy Miklóst (85 szavazattal) a város megválasztott ügyészének nyilvánítja.

A többi szavazatok a következőképen oszlottak meg: dr. Galli Károly 27, dr. Uhrin László 26, dr. Zahoran Mátyas 26, dr. Molnár György 10.

Orvosi, adóügyi, végrehajtói és irnoki állások betöltése

A nagygerendási orvosi állásra dr. Benedek Bélát, az erzsébethelyi orvosi állásra pedig dr. Kulcsár Sándort egyhangulag, az irattárosi állásra Such Kálmánt szintén egyhangulag választották meg.

Adóügyi tisztekké Németh Mihályt, Kiszely Mátyást, Tamássy Károlyt és Uhrin Andrást, végrehajtókká Kurilla Mihályt, Krausz Győzöt és Linder Pált, irnokokká Ottlakán Tódort, Varga K. Mihályt, Uhrin Pált, Kun Józsefet, Povánsay Gyulát, Filippinyi Pált és Hrabovszky Janost választották meg.

Az ujonnan megválasztott tisztviselők leteszik az esküt az alispán kezébe.

Margócsy Miklós dr. a maga és ujonnan megválasztott tisztviselői nevében emelkedeti hangú beszéddel mond hála köszönetet a képviselőtestület bizalmáért.

Az alispán megköszöni a képviselőtestület fáradságát és a tisztujító közgyűlést berekeszti, majd az üléstermet a képviselők hangos éljenzése közben hagyja el.

Városi közgyűlés

A tisztujító szék munkájának befejezése után a polgármester megnyitja a rendes városi közgyűlést. Bejelenti, hogy Darida Károly interpellációra kért engedélyt, Varga E. András és Kraszkó Mihály pedig indítványt terjesztettek a közgyűlés elé. Az interpellációra a polgármesteri jelentés után, az indítványokra pedig a tárgysorozat letárgyalásának végeztével térnek rá.

Polgármesteri jelentés

A polgármesteri jelentés ismertetése következik, amelynek népmozgalmi adatai szerint az elmúlt 1921-ik esztendőben 1117 halálozást és 1499 születést anyakönyvezték. A szaporodás tehát 382. Ez a szám a háborus évekhez viszonyítva jelentékeny javulást mutat. A halálesetek közül 133 gümőkór következtében történt. Otéven alóli gyermek 447 halt meg. Ez a csecsemőgondozás fejlettségére vall, amivel szemben igen fontos az amerikai Vöröskereszt által nyújtott támogatásnak kellő felhasználása. A közbiztonsági viszonyok is javulást mutatnak az előző évek rendőri statisztikáival szemben. Szilysabb személybiztonság ellenes cselekmények egyáltalában nem fordultak elő. A vagyonbiztonság ellenes cselekmények száma is lényegesen csökkent. Bejelenti a polgármester, hogy az ujonnan megalakult fürdőrezsvénytársaság igazgatóságába a polgármestert, dr. Korniss Géza városi tanácsost és

Adám Gusztáv főmérnököt választotta meg.

A polgármesteri jelentéshez elsőnek Kraszkó Mihály szólal fel. A város által jegyzett fürdőrezsvények tömegével szemben a város érdekeinek kellő megóvása szempontjából kevésnek tartja, hogy csak három városi vezetőtisztviselőt fogadtak be a fürdőrezsvénytársaság igazgatói sorába. Kivánatosnak tartja, hogy említettekén kívül még egy a képviselőtestület tagjai közül kiküldendő szakértő bizottság is helyet foglalhasson a rezsvénytársaság igazgatóságában.

Varga E. András szintén hasonló értelmű indítványt tesz.

A polgármester a felszólalásokra válaszolva megállapítja, hogy a képviselőtestület annakidején nem követte ki, hogy milyen számarányban kívánja képviselteni magát a Fürdőrezsvénytársaság igazgatóságában. Indítványára kimondják, hogy ez ügyben egyezkedést kezdenek a rezsvénytársasággal.

Miért nem hajtják végre a földreformot?

Bohus M. György ugyancsak a polgármesteri jelentéssel kapcsolatosan a földbirtokreform végrehajtása ügyében intéz kérdést a polgármesterhez. Kérdezi, hogy számíthatnak-e a békéscsabai földigénylők arra, hogy tényleg földhöz jutnak.

A polgármester válaszul előadja, hogy a földigénylők összeírását még a rendelet megérkezése előtt végrehajtatta és a lehető legrövidebb idő alatt terjesztette fel a megfelelő jelentésekkel együtt a földbirtokrendező bírósághoz. Csodálkozva látja, hogy a földbirtokrendező bíróság még azóta nem intézkedett a rendelet további végrehajtása iránt. Általánosságban jegyzi meg, hogy még a nemzetgyűlésen is elhangzának olyan felszólalások, amelyek szerint a közigazgatási hatóságokat terheli mulasztás a földreform végrehajtásának késedelmé körül. Ezek a felszólalások teljesen alaptalanok. A földreform végrehajtása terén a kizárólagos hatalom és rendelkezési jog a földbirtokrendező bíróság kezében van s a közigazgatási hatóságok csak ennek a bíróságnak az utasításait hajthatják végre, de még véleményezési hatáskörüik sincs. Más nem tehetnek, minthogy folyton sürgetik a földbirtokrendező bíróságnál a földreform végrehajtását.

A választ tudomásul veszik. Darida Károly a Bohn-téglagyár telepén levő ártézikut vizének felhasználása ügyében interpellál. Előadja, hogy a képviselőtestület megfelelő határozata alapján az alispán még a múlt évi április hóban arra kötelezte a téglagyár igazgatóságát, hogy az ártézikut vizét elsősorban a telepi munkásság ivóvízszükségletének fedezésére fordítsa, azonkívül építtessen haladéktalanul vezetékét, amely a környékbeli lakosság víz-

ellátására szolgáljon. A gyári gépek táplálására csak az ezen felül megmaradó vízmennyiség fordítható. A gyár igazgatósága azóta következetesen alkalmazott halasztó taktikával elérte, hogy a vizet még ma is gepei táplálására fordítja, míg az erzsébethelyi lakosság ivóvíz nélkül van. Kérdezi a polgármestert, miféle intézkedéseket szándékozik tenni a további halogatások megakadályozása és az erzsébethelyi munkástömegeknek vízzel való ellátása érdekében.

A polgármester kijelenti, hogy még a holnapi nap folyamán sürgetést intéz a vármegye közigazgatási bizottsághoz, amely másodfokon tárgyalja felelősség folytán az ügyet és érthetetlen okokból még idáig nem hozott benne határozatot.

A válasz tudomásul vétele után a polgármester a közgyűlést délután fél 1 órakor két órai időtartamra felfüggeszti.

Délutáni közgyűlés

Felolvassák a legtöbb adót fizetők névjegyzékét. Legtöbb adót fizet Bohn Mihály gyáros 106.632 koronát, legkevesebbet Uhrin János 8300 koronával. Kraszkó Mihály tiltakozik az ellen, hogy olyan virilisjogu adózókat, akik választott tagjai is a képviselőtestületnek, kihagytak a listából. Pollák Arnold is felszólal, majd Berthóty István dr. polgármester megmagyarázza a virilisjogu képviselőtestületi tagok névsorának összeállítását s idézi a vonatkozó törvényeket. Felteszi a kérdést szavazásra, elfogadják-e a bizottság javaslatát. Hatalmas vihar kerekedik. Az első szavazásnál a kérdést többen nem értik és már úgy látszik, hogy a bizottság javaslatát elvetik, de a második szavazásnál elfogadják a bizottság javaslatát s így Kraszkó Mihálynak van ideje gondolkodni, hogy választott vagy virilis legyen.

Debrecen köriratát ismerteti dr. Korniss Géza városi tanácsnok, a városi alkalmazottak javadalmának rendezése tárgyában. Tanács javasolja, hogy a közgyűlés járuljon hozzá a debreceni átirathoz. Kraszkó Mihály irattárba kívánja helyezni a köriratot. Polgármester felvilágosítása után a többség a tanács javaslatát elfogadja.

A prostitúcióról szóló szabályrendeletet helyesbítették.

A hatósági orvosok beteglátogatási díjainak szabályozása tárgyában érkezett alispáni leirat tárgyalása körül kisebb vihar keletkezett, mert az orvosszövetség által megállapított 40 korona díjat a kispagdák tulajdonosnak találták. Ifj. Zsiros András a javaslat ellen szólal fel. Bajcsy Gusztáv a kilométerpénz természetét kívánja tisztázni.

Gesmey Soma felszólalásában a buza 2 évvel ezelőtti árát hasonlítja össze a mai árakkal (120—2000 K)

ami hatalmas tiltakozást vált ki a gazdáknál.

Polgármester a felszólalásokra válaszol és ajánlja a tanács méltányos javaslatának elfogadását.

Márkus Pál a polgármester felvilágosítása után a méltányosság álláspontjára kíván helyezkedni. — Minden drágult, mindenkinek súlyosbodott a megélhetése s kötelessége az emberfeletti munkát végző orvosoknak a tisztességes járandóságot biztosítani.

Katai Pál nem fogadja el a javaslatot.

Román Pál 30 koronát javasol, házonkívül 60 koronát.

Polgármester szavazásra teszi fel a kérdést. A 40 korona díjazást a többség nem fogadta el, a 30 koronás díjazást sem, végül 25 koronát fogadtak el. A beteg lakásán 50 koronát állapítottak meg.

Bohus M. György a városban kívüli fuvardíjat nem szavazta meg.

Hosszas vita fejlődik ki, melynek során Madarász György 10 koronás árat ajánl. Szavazáskor a 15 koronás kilométerenkénti díjat elvetik és 10 koronás díjat állapítanak meg.

A „Városi Alkalmazottak Segélyalap”-jának létesítésére vonatkozó javaslatot is vita tárgyává tették egyesek, akik még a más ajándéka felett is rendelkezni szeretnének.

Az osztálymérnökség és a mérnöki lakások elhelyezésére a Máv. területet kér. A szakosztály a Lenke- és Kinizsi-utca sarkán álló terület átengedését javasolja. Lepény Mátyás ingyen nem akarja átadni a területet. Madarász György megszavazza a javaslatot, de előbb vasúti beruházásokat akar. Holländer Lipót a tanács javaslata mellett szólal fel. Pollák Arnold is a javaslatot támogatja, mert munkaalkalmat teremt. Ifj. Zsirus András nem ad ingyen telket. Novák György a tanács javaslata ellen szólal fel és csak pénzért adja át a telket. Schwarcz Miklós csatlakozik, hogy ilyen kicsiségek miatt vitát provokálnak. A tanács javaslata mellett szólal fel. Gesmey Soma is a tanács javaslata mellett szólal fel. Horváth Mihály pedig abban az irányban, hogy ne a Lenke-utcai,

hanem az Andrássy-uti ártézi kut melletti telket adják oda.

Polgármester felvilágosításai után névszerinti szavazás után 66 szóval 24 szavazat ellen a tanács javaslatát fogadták el, Horváth Mihály módosításával, vagyis a Máv. a telket díjtalanul kapja meg.

A vendéglők bérletére vonatkozó ajánlatokat Medovarszky Mátyás dr. polgármester h. főjegyző ismerteti. A vendéglősök beszerző szövetkezetének ismeretes ajánlatát a Vasúti Szálloda pincéjének bérletére, valamint a többi vendéglők bérletére vonatkozólag a tanács javasolja, hogy nyilvános árverésen adassanak bérbe a városi épületek.

Holländer dr. a tanács javaslata mellett szólal fel, ami nagy vihart idéz elő. Közben Pollák Arnolddal összeszólalkozik.

Madarász György kíván felszólalni. Elnöklő polgármester a szót csak személyes kérdésben adja meg. Madarász visszautasítja Holländer személyeskedését. Ha nyilvános árlejtés lesz, az üzlethelyiségekre is kívánja a nyilvános árlejtést.

Fekete Géza indítványozza, hogy a „Kakas”-t kivételesen adják az ajánlattevőknek.

Reisz Hermann a tanács javaslata mellett szólal fel.

Gesmey Soma az összes városi helyiségek nyilvános árlejtésen való bérbeadását kívánja s tiltakozik a négy vendéglőssel szemben követni szándékolt eljárás ellen.

Pollák Arnold személyes megtámadtatás címén szólal fel. Holländer vádjait utasítja vissza. Ők mindenkör a közérdeket szolgálták.

Polgármester kéri, hogy a személyes izü vitákat mellőzzék.

Román Pál a négy vendéglős bérlő érdekében szólal fel.

Márkus Pál hozzájárul Román szavaihoz.

Botyánszky Mihály a nyilvános árlejtés mellett van.

Fehér Flóris felszólalása után Lip-ták L. Pál, majd a polgármester szólal fel. Azért mondtak fel azoknak, akiknek szerződése lejárt, mert erre a lakásrendelet módját ad. Szavazásra teszi fel a kérdést s a képviselőtestület többsége kimondja, hogy a Vasúti, Proféta, Liget és Sörház vendéglőket nyilvános árverésen adja bérbe.

Névszerinti szavazással eladják a házhelykiosztás során fentmaradt telkeket.

Az iparostanonciskolák tanítóinak óradíját 50 százalékkal emelték.

Kisebb ügyek letárgyalása után

A legelőterületek bérletére vonatkozó szerződéseket jóváhagyták.

Kovács Sz. Mihály a Weisz-féle bérlet sorsa iránt érdeklődik. Linder Károly indítványozza, hogy tegyék tanulmány tárgyává, hogy ezt a bérletet nem lehetne-e felemelni. Ehez a közgyűlés hozzájárul.

Csaky Antal szinigazgató az idegy hátra levő részére kéri a várostól, hogy vállalja el a színház fűtését és világítását. A tanács és a pénzügyi szakosztály részben méltánylandónak tartja a szinigazgató kérelmét s javasolja, hogy a fűtést nem, de február—március órára a világítási költséget vegye át a város.

Márkus Pál: Nem járul hozzá az előterjesztéshez. A színház fűtetlen.

Figyelmébe ajánlja a szinügyi bizottságnak, hogy az előadások későn kezdődnek az igazgató hibájából. A földszinti jobboldali páholyban a színház tagjai türethetetlenül viselkednek. Ezután megleckéztette Márkus ur a sajtót és kitanította, hogy hogyan kell kritikát írni.

Gesmey Soma nem helyesli, hogy a sajtótól a társulatok oknéküli ledorongolását kívánják.

Elnöklő polgármester védelmébe veszi a szintársulatot és közli, hogy a botrányt okozott tagot azonnal eltávolították a társulattól. Megállapítja, hogy az idén lényeges javulás van a színháznál. Ezután a közgyűlés elutasította a szinigazgató kérelmét.

Hrabovszky Pál volt városi közgyám nyugdíjának megállapítását kéri. Jöcgm hiányában a kérelmet elutasítják.

Róna Gusztáv a Békési-ut mentén vagy a Nagysziklótérre kér 400 öles telket vasöntöde céljaira. Szakosztály javasolja, hogy a Globusz melletti területből 500 ölet ölenként 100 koronáért vasöntöde céljaira engedjen át.

Kovács Sz. Mihály nem fogadja el a tanács javaslatát. Csak 300 koronáért ad, mert a kisgazdabank 150 koronáért kapott ugyanott legutóbb területet.

Linder Károly javasolja, hogy ne adják el, hanem adják bérbe. Fekete Géza másutt javasolja a terület átengedését. Kovács Sz. Márton hozzájárul Fekete Géza javaslatához. Dr. Holländer Lipót a kérelem megadásához hozzájárul. Polgármester magyarázata után Márkus Pál, Reisz Herman a telekadás mellett, Gécs László ellene szólal fel. Névszerinti szavazással 32 szóval 12 szavazat ellen a tanács javaslatát elvetették. Ezután két indítványt tárgyaltak.

A közgyűlés este 8 órakor véget ért.

.....

„Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában, Hiszek egy isteni örök igazságban, Hiszek Magyarország feltámadásában! Amen.”

Betöltötték a pápai trónt

Ratti bíboros az új pápa

Róma, február 6.

A sicuti kápolna kéményéből felszálló fehér füstoszlop jelezte, hogy az új pápa megválasztása megtörtént. Rövid percek múlva már hivatalosan is közölték, hogy a pápai trónra Ratti Achilles bíborost választották meg, aki XI. Pius nevet vett fel.

A Szent Péter-templom külső erkélyéről áldást osztott az egybegyűlt néptömegre, amely ujjongva üdvözölte. A vatikáni díszörség tisztelgett az új pápa előtt.

Apponyi-utcák

Irtá: Fábry Károly

II.

A történelemből ti is tudjátok, hogy a középkorban és a mult század elején éppen olyan volt a jobbágyi sors és lekötöttségi nehéz állapot Magyarországon is, mint másutt.

A jobbágy viselte az ország terheit pénzben és véradóban, rá nehezült a papi tized és a földesur minden dézsmája és robotja.

Azt kérdezték: mért nevezték a jobbágy szolgálmányokat „robot”-nak?

Valószínűleg azért, mert a magyarok elsősorban Svatoptuk tőjtait igázták le és tették szolgálkává s ha munkába hajtották őket, tótul kellett parancsolni nekik, hogy: „do robote” — „chojfe robiti” (munkába — menjetek dolgozni) — így lett a tót „robota” szóból a magyar „robot”.

Nehéz, keserves állapot volt a robot. A „robotnyéké” volt minden teher, minden munka és semmi jog.

Nem csoda, ha a mindinkább öntudatra és emberi méltóságára ébredő nép szabadulni óhajtott az ó-kori és középkori sanyargatástól, de a francia forradalomnak kellett jönnie 1790-ben, hogy kivívja és megvalósítsa a:

„Szabadság, egyenlőség és testvériség” szent eszméit s felszabadítsa az igában dolgozó népeket a lealázó jobbágyi állapot és földesuri önkény uralom alól.

Az én szüleim még érezték, még szenvedték, így én még tudom, mi volt az? Ti már szabad polgárnak születtetek . . . boldogok!

Mint mikor Aeolus kinyitotta szélzsákjainak száját s megeresztette a szelet nyugatról keletre s önkényszerűleg végig viharzott a fergeg a félvilágon, úgy suhogott át a francia szabadság, szellem és forradalom önkényt tipró szele egész Európán át s nem zárkozhatott el előle egyetlen állam sem, így Magyarországon is már 1836-ban és később, 1840. és 1844-ben kénytelen volt kimondani a nemesi törvényhozás, hogy a jobbágyok a földesuri hatóság alól önmagukat és földesuri szolgálmanyaikat megválthatják s a jobbágyi lekötöttségből és helyzetből szabad polgárokká válnak.

Csak hogy ez nem ment ám olyan könnyen, kedves fiam!

A földes urak — természetesen — nem nagyon kívánták, a „misera plebs contribuens” pedig nem birta magát megváltani. Egész 1845. évig nem volt eset Magyarországon, hogy valamely jobbágyköség megváltotta volna magát.

Ekkor itt az Alföldön négy község próbálkozott meg a „megváltakozással”: Csongrád, Szentes, Szarvas, Csaba.

Nem untatlak azzal gyermekeim, hogy kimerítőleg és tudományosan ösmertessem az örökváltság történetét, — azt olvasgassátok meg ide vonatkozó könyvekből, — azért hát csak vázlatosan említem meg, hogy már 1844-ben — a köznép óhajára — Csaba előljárói alkudozásba bocsátkoztak a földesurakkal — elsőben is — a közös legelők

elkülönítése iránt, mert a legelő közös volt a földes uraságokkal, már pedig tudjuk, hogy közös lónak turas a háta és azt is tudjuk, ha szegény ember összeáll egy gazdaggal, akkor mindig a szegény huzza a rövidebbet, természetes tehát, hogy így az sok perpatvarra szolgáltatott okot, a melyekben — ismét természetesen — mindig a földesuraság volt az erősebb, hosszas alkudozás után azonban sikerült a közöslegelők elkülönítése akként, hogy Csaba jobbágyainak jutott, — részben gróf Bolza József, gróf Eszterházy Mihály és gróf Batthányi László „Fő Nagyságoktól” is a megilletékhöz, — részben vétel útján szerzés által is: 23268 hold legelő, rét és részben sok hasznavehetetlen föld, a között 50 hold vásárterület is.

Mint hogy ebből az egyezségből azt a tapasztalatot vonták le, hogy ez világos hasznára lett a községnek, megindították a jobbágy sors, illetőleg a földesuri hatóság és urbér terhe alóli megváltás iránti eljárást is.

Ugy mondom el nektek, amint az akkori bíró: Such János mondotta el nekem és az előttem levő feljegyzések után.

I. 606 és 218 urbéri telek volt a jobbágyok kezén, egy egész telek vagyis egy senio 56 kishold volt és 746 zsellérház, amelyek megváltás alá estek. Ezt a 746 zsellértelket 95 egész teleknek számítva, 701 senio és 28-ad telek volt megváltandó, — egy egész teleknek megváltási árat 600 pengő ezüst forintban állapították meg — így azokért járt a földesuraknak 420,750 p. ft.

(Folytatása következik.)

Gép és épületlakatos munkákat gyorsan és pontosan készít Mertz Gyula elektrotechnikai és fémipari vállalata Békéscsaba, Haan-utca 4. szám. Telefon 22. 42

Meghosszabbítják a nemzetgyűlés mandátumát

(Budapest, febr. 6.) A választójogi bizottság tárgyalásai előreláthatólag nem fejeződnek be február 16-ra. A kormány tehát valószínűleg meghosszabbítja a nemzetgyűlés mandátumát, hogy elkerülhetővé váljék a közjogi ex-lex bekövetkezése.

Ötvétszázalékos házbéremelés

(Budapest, február 6.) Pénteken dönti el a minisztertanács, hogy milyen arányú új lakbéremelést engedélyezzen. **Bernolák Nándor** népfőléti miniszter 50 százalékos emelést javasol.

Magyarok

Többől levágták mind a két kezünk s mi mégis egyre, egyre vétekezünk! Fulánkos nyelvvel egymást gyilkoljuk s fölöttünk szállnak keselyűk, varjúk, dögmadarak, ólmos, fekete felleg alatt...

Lábunk elnyesték csak a csonk maradt szájunkon mégis tajtékos a hab, ahogy a vádat egymásra hányjuk, — nyomorúságunk dehogyan is bánjuk! pörlekedünk pedig már senki sincs mivelünk... Csak a varjak...

GYULA DIÁK.

Mi van ma?

1922. február 7., kedd

R. kath.: Romuald ap. Prof.: Tódor.
Napkelte 7 óra 21 perckor
nyugta 17 óra 07 perckor (5:07).
Holdkelte 12 óra 23 p. (délben)
nyugta 3 óra 01 perckor (reggel)
Este fél 8 órakor: Színházi előadás.

HIREK

— **Zászlóbontás.** A békéscsabai Honvédelmi Párt szervező bizottsága vasárnap délután Békésen fogja ismertetni a párt célját. Ezen ismertetésre már eleve felhívjuk Békés hazafias érzésű polgárait.

— **A földreform végrehajtása Gyulaváriban.** A gyulai járásban Gyulavári községben a földbirtokreform tárgyalások befejezést nyertek, mely alkalommal 1110 katasztrális hold osztatott ki az érdekelteknek, míg közlegelő céljára 150 katasztrális hold vétetett igénybe. Értesülésünk szerint az összes érdekeltek észrevételt tettek.

— **A gyulai városi házhelyek sorsa.** A m. kir. belügyminiszter 103998 IV—921. szám alatt rendeletet adott le, melyben a Gyula városi önkormányzati ingatiannak házhely céljára való eladása tárgyában hozott városi képviselőtestületi határozatokra újbóli véleménynyilvánítást kér.

— **Iskolabezárás.** Békésmegye alispánja a városunkban nagymértékben fellépett influenza járványra tekintettel a mai naptól (febr. 7-től) fogva bezárta bizonytalan időre az állami leánygimnáziumot és az összes elemi iskolákat (állami és felekezeti). Valószínű, hogy következik a polg. leányiskola bezárása is.

— **Felhívás.** A tanítói vegyeskar kedden és pénteken d. u. 5—6 óráig összpórárt tart a közs. polg. leányiskola helyiségében. A tagok feltétlenül megjelenését kéri a vezetőség.

A nemzetgyűlés hétfői ülése

Budapest, febr. 6.

A nemzetgyűlés mai ülést délelőtt 10 órakor nyitotta meg **Gaál Gaszton** elnök. Bejelenti hogy **Milcsevics Jenő** sürgős interpellációra kért és kapott engedélyt.

Tasnádi **Kovács József** betérjeszti a m. kir. rendőrség és csendőrség létszámának kiegészítéséről szóló javaslatot.

A napirend értelmében áttérnek az 1921 évi 41-ik törvénycikk intézkedéseinek módosításáról szóló javaslat tárgyalására.

Macky Emil kérelmére megállapítják, hogy a Ház nem tanácskozásképes.

Ötpercnyi szünet után **Örffy Imre** betérjeszti a pénzügyi bizottság jelentését a brit állampolgárokkal szemben fennálló tartozások rendezéséről szóló javaslatra vonatkozólag.

Az 1921. évi 41-ik törvénycikk módosításáról szóló javaslat vitájának első szónoka **Mózer Ernő**. Kijelenti, hogy nyugodt lélekkel nem ajánlhatja elfogadásra a javaslatot.

Szilágyi Lajos meghunyászkodással vádálja a kormányt. A javaslatot nem fogadja el.

Bródy Ernő és **Rassay Károly** szólal még fel a javaslat ellen.

Bethlen István gróf miniszterelnök azonnal válaszol az elhangzottakra. Visszautasítja a kormány ellen felhozott vádakokat és kifejti, hogy a kormány megtett mindent az ország biztonsága és szuverenitásának megővése érdekében. A javaslatot a kényszer következtében terjesztette a kormány a Ház elé s kéri annak elfogadását.

A javaslatot általánosságban is, részleteiben is elfogadják.

Gerencsér István betérjeszti a katonatiszti özvegyek ellátásáról szóló javaslatot.

Temesvári Imre az erdőörök felszerelésének és létszámának rendezéséről szóló javaslatot ajánlja elfogadásra.

A javaslatot **Rakovszky István** és **Mayer János** felszólalása után általánosságban elfogadják.

Szabóky Jenő a közalkalmazottak helyzetének javításáról szóló javaslatot terjeszti be.

Dr. Virter László kifejti, hogy a javaslat szerint a közalkalmazottaknak csak a **Hegedűs-féle** drágasági pótlékát akarja megkérni a kormány.

— Pékek éjjeli munkaszünete.

A hivatalos lap közli a kormány rendeletét, melyel a kenyeret, pékvagy cukrászsüteményeket előállító iparüzemekben az éjjeli munkát (este 9-től reggel 4-ig) tiltja. A rendelet megszegői kihágást követnek el és 15 napig terjedhető elzárással és 2000 koronáig terjedhető pénzbírsággal büntethetők. A rendelet azonnal hatályba lépett.

— **A „Magyar Jövő”** első száma február hó végén jelenik meg olyan tartalommal, amellyel legelőkelőbb folyóirataink sem dicsekedhetnek. Az első szám dr. **Schmiedt Henrik**, dr. **Márki Sándor** egyetemi tanárok, dr. **Halász Andor**, **Oláh Gábor**, **Havas Gyula**, **Juhász Gyula**, **Tóth János**, dr. **Gulyás József** főiskolai tanár, **Tonelli Sándor** iparkamarai főtitkár szakzerű közgazdasági, társadalmi, szépirodalmi cikkeit és tanulmányait közli s ezzel olyan keretet ad az egész mozgalomnak, amely **gazdasági, társadalmi, tudományos és irodalmi egyesületeink és intézményeink** figyelmét joggal irányítja a nemes törekvésű és hatalmas apparátusú országos mozgalom felé. Felhívjuk olvasóink és vállalataink figyelmét a **Magyar Jövő** mozgalomra s annak támogatását a legteljesebb bizalommal ajánljuk.

— **Dal, amelyet nem daloltak végig.** Néhány nap mulva hagyja el a sajtót az immár országszerte ismert fiatal magyar írók Gyula diáknak „Dal, amelyet nem daloltak végig...” című kötete. A hangulatos mű tulajdonképpen gyönyörű apotheoziisa egy, a világháborúban elesett zászlós hősi halálának. Mint ilyen, egyedül áll a magyar irodalomban. A harctér frappáns érzékelése csodálatosan édesbűs hangulatban egyesül Gyula diák egyéni költészetével. A könyv címlapját **Manno Miltiades** festőművész rajzolta. A művészi kivitelű kötet ára 40 korona, mely utánvétele mellett már megrendelhető a Papír- és Nyomdaipari Szövetkezettől, Budapest, IV. Molnár-u. 21. sz. alatt.

— Hányan kértek utlevelet januárban?

A vármegye alispáni hivatalához a folyó év január havában összesen kétszázán folyamodtak külföldi utlevélért, melyből kiadott összesen 185 utlevél. A múlt év januárjában folyamodók száma még ennél is több volt.

— **Értesítés.** A Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete értesíti a köztisztviselőket, hogy a február havi kedvezményes cukor, zsír és só kiosztását az alábbi részletezés szerint február hó 7-én kezdi meg és pedig:

február 7.	1—100 sorszámig
„ 8.	101—200 „
„ 9.	201—300 „
„ 10.	301—400 „
„ 11.	401—500 „
„ 13.	501—600 „
„ 14.	601—650 „

A kiosztás fenti napokon délelőtt 8—12 óráig és délután 2—5 óráig tart. Vezetőség.

— A derekegyházi és csere-szentlászlói uradalmak felparcellázását kéri a földnélküliek.

Az Országos Földbirtokrendező Bizottsághoz **Szentes, Derekegyháza, Fábiansbestyén és Nagymágocs** községek földművelői, így 1783 földnélküli, 242 rokkant, 271 törpebirtokos, 121 hadiözvegy és 2 árva kérelmet adott be az alább következő nagybirtokok felparcellázásának elrendelésére: **Weisz Manfréd** derekegyházi 9000 holdas, a **Mezőgazdasági Kenderipar r.-t.** csere-szentlászlói 2380 holdas birtokokra, mint háborús szerzeményekre és a szintén háboru alatt szerzett **Fábiansbestyeni** 11.000 holdas birtokra, amelynek **Sváb János** a tulajdonosa. A vételárát a 2424 igénylő részletfizetéssel és gabonában akarja fizetni.

* **Nádor Mozgó.** Szenzáció szenzációra halmozódik a „Pokolgép” című III. részben a Vámpírok üzelmei folytán, melyben **Cocantin** oly nagyszerű szerepben és alakításban játszik, hogy minduntalan a teljes elismerés kíséri művészi játékát. Még ma is bemutatásra kerül e rész 6 és 8 órakor.

— **Kötelező hernyóirtás.** A földművelésügyi miniszter 65055-XIV. 1. szám alatt körrendeletet adott ki, melyben a gyümölcsfa-hernyó kötelező irtását rendeli el. Minden birtokos köteles, mielőtt még a fák rügyei megindulnának, de legkésőbb március hó végéig a belsőségeket, majorokban, szőlőkben, gyümölcsösökben és kertekben levő fákat és lombokat a hernyótól és hernyófészektől, lepketojásoktól megtisztítani. Elrendeli a miniszter azt is, hogy a később mutatózó kártékony hernyókat is megfelelő módon kell pusztítani. A községeknek kötelességévé teszi, hogy az irtásra vonatkozó ezt a rendelkezést a legszélesebb körben tegyék közhírré és figyelmeztessék a lakosokat, hogy az irtást elmulasztók kihágást követnek el és ezért felelősségre vonatnak, amennyiben az irtást felhívás dacára sem végeznék el, a hatóság az irtást az illetők költségére végezteti el. A községeknek az irtásnál leendő közreműködését a mezőgazdasági bizottság köteles ellenőrizni. A köztulajdonban levő fák hernyóinak irtásáról a község tartozik gondoskodni.

Csonka Magyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország!

Juno

illatos

kékitő

100

a legjobb és legkiadósabb mert kiméli a ruhát

Gyártja: Beck Jenő vegyészeti gyára Budapest, VI., Lehel-utca 27. szám.

Mindenütt kapható

SZÍNHÁZ

Bocaccio

operettet mutatta be **Csáky** társulata szombaton este majdnem telt ház előtt, vasárnap este pedig egészen telt háznak ismételte meg.

A darab nehézségeit **Szalóky** Dezső kitünő rendezése hárította el. A szereposztás sikerült megoldása lehetővé tette, hogy az operettszemélyzet tudásának legjavával szórakoztassa a közönséget.

Első helyen illeti elismerés **Patkós** Irmát, aki **Fiametta** szerepében kellemesen csengő, értékes hangjával és csaknem utólréhetetlenül bájos, természetes játékával gyakran váltotta ki a közönség tomboló tetszését.

Juhász Margit a töle megszokott precizitással alakította a címszerepet.

Lambertuccio szatócs szerepében id. **Szalóky** Dezső, **Skaldza** borbély szerepében pedig **Jávor** Antal mulattatták kitünő komikus alakításukkal a hálás nézőket. **Szalóky** különösen helyi és időszertű vonatkozású kupléjával aratott nagy tetszést.

Rosenberg és **Németh** 83 férfi és nőiszabók Békéscsaba, András-ut 22. Ajánlják dusan felszerelt szövetraktárukat az elegáns hölgy és uri közönség figyelmébe.

Műsor:

Kedd, február 7. *Váljunk el*, vigjáték. B bérlet.

Szerda, február hó 8. *Bocaccio*, operette. A bérlet.

Csütörtök, február 9. *Rómeo és Julia*, dráma. Premier-bérlet.

Péntek, február 10. *Nincs elvámolni valója?* Bohózat. Bérletszűnet. Csak felnőtteknek.

Szombaton, február 11. *Fi-Fi*. Operett újdonság. Premier-bérlet.

Vasárnap d. u. *Lengyel menyecske*, este *Fi-Fi* operett.

Az előadások este fél 8 órakor kezdődnek.

Nappali pénztár a karzati feljárnál levő pénztár helyiségben d. e. 9—12-ig és d. u. 3—5-ig. Esteli pénztárnyitás fél 7 órakor.

ELEGÁNS



Tőzsde

Zürichben a magyar koronát 0.77 és féllal jegyezték.

Valuták:

Napoleon	2460—2480
Angol font	2775—2825
Dollár	630—648
Francia frank	54 ¹ / ₂ —54 ³ / ₄
Márka	324—337
Lira	29 ¹ / ₂ —30
Oszták kor.	7 ³ / ₄ —8
Rubel	50—51
Leu	500—510
Szokol	1235—1255
Svájci frank	126 ¹ / ₂ —127 ¹ / ₂
Dinár	835—845
Lengyel márka	18 ¹ / ₂ —19 ¹ / ₂
Bécsi kifizetés	7 ³ / ₄ —8 ³ / ₄

Gabonaárak:

Tiszavidéki buza	2300—2335
Egyéb buza	2300—2325
Rozs	1520—1550
Takarmányárpa	1750—1800
Sőrárpa	1800—1850
Zab	1570—1600
Tengeri	2175—2200
Köles	1450—1550
Repce	2600—2700
Korpa	1190—1210

Sortésárak:

Zsirsertés nehéz	80—86
Zsirsertés, könnyű	62—64

Főszerkesztő: VIDOVSZKY KÁLMÁN
Felelős szerkesztő: CSORBA BÉLA

Kiadja és nyomatja:

A Körösvidék Békésmegyei Keresztény Nyomda és Lapkiadó R.-T. Békéscsaba Szent István-tér 18. szám.

NADOR MOZGÓ

Február hó 7.,
kedden:

Angol hiradó
Vampirok III. része
(A pokolgép)

Előadások: 6 és 8 órakor.

Apróhirdetések

Egyszeri hirdetés 10 szögig 25 korona, azonfelül minden szó körül 2 korona. Az összeget levélbélyegben is lehet beküldeni a kiadóhivatal címére. Minden előfizető havonta egyszer adhat fel díjmentesen egy apróhirdetést. — Allástkeresők hirdetésményei díjtalanok.

Tüzifa aprítva, vagy hasáb kapható Bányai Györgynél Prónay-utca 17.

Eladó két szép, teljesen jókarban levő uriszánkó. Cim: Szöllő-utca 33.

Kérelem

Felkérem azon urat, kinek szombat este 6 órakor tanoncom a Békési-uton egy kis csomagot tévedésből átadott, szíveskedjék jutalom mellett visszaszolgáltatni.

TOMKA PÁL
Achim-utca 2.

Cséplőgéptulajdonosok
figyelmébe!

Eladó egy gépszin, egy elevátor és egy magánjáró géplánc. Cim: Csaba, Berényi-ut 71.

A legszebb fényképek
és nagyítások a leg-
jutányosabb árban

Littmann Adolf
fényképész festészeti
és fényképnagyító mű-
termében készülnek.

Békéscsaba, Szent István-tér
12. sz. (A róm. kath. tem-
plommal szemben.) 234

Kérfestőde

30 év óta fennálló, jóforgalmu,
nagy vidéki ösmerettséggel eiadó.
Bővebbet személyesen Tóth festő-
tőnél Tótkomlóson 368. sz. 331

136—1922. sz.

Árverési hirdetmény.

A m. kir. fővámgazgató ur 19703—921. számú rendelete alapján ezennel közhírré tétetik, hogy Czifra Antal és neje, László Mariska, továbbá Aradán Sándor temesvári lakosoktól 1920. évi nov. 6-án vámjövendéki kihágás miatt lefoglalt alább felsorolt tárgyak a kétegyházi MÁV. állomás-épület III. oszt. várótermében 1922. évi február hó 9-én, délelőtt 9 órai kez-

dettel árlejtés utján a legtöbbet ígérőknek elfognak adatni:

	Kikiáltási ár
50 drb villanyseblámpa elem	400 K
1 drb villanyseblámpa	20 K
6 drb téli triko	600 K
1 drb kék nőiszvetter	400 K
1 drb gyermek téliszvetter	200 K
1 drb gyermek télikabát	1500 K
2 drb gyermek télinadrág	360 K
4 pár gyermekharisnya	160 K
9 pár női harisnya	630 K
2 pár gyermekkecnyü	60 K
2 drb selyemkendő (pepita)	360 K
1 drb 5 méteres bordó parhet	700 K
1 drb férfi téli alsónadrág	150 K
1 drb férfi télikabát	3000 K
2 drb nőiszlafrok	1200 K
5 drb nőibluz	1800 K
72 drb nadrágtartó	1584 K
3 pár nőicipő	3600 K
5 pár gyermekcipő	1500 K
1 pár férfi boxcipő	1320 K
6 pár sárga cipőzsinór	48 K
24 pár fekete cipőzsinór	120 K
4 doboz cipőkenőcs	40 K
4 tábla fekete gomb	120 K
4 tábla patentkapocs	36 K
1 doboz gyöngyházgomb	24 K
1 doboz férfi inggomb	30 K
1 drb álló inggomb	30 K
220 drb öngyújtó	2200 K
4 drb kosmetikus szer	200 K
2 pár fülbevaló	200 K
2 drb nyaklánc medaillon	100 K
1 csomag géptü (100 kötőgéptü)	200 K
1 drb biciklikerek áttétje	20 K
13 drb tányér	70 K
4 drb duble nyaklánc	80 K
19 ¹ / ₂ tucat gummisarok	4212 K
10 drb iskolafüzet	20 K
15 doboz grammofontü	450 K
150 drb lámpacsavar	750 K
1 kg krumplicukor	64 K
26 drb gumióvszer	200 K
2 drb gumikarika	200 K
13 üveg sertésszerű	500 K
3 drb morfeumfeskendő	100 K
1 drb orvosi műszer (fecskendő)	40 K
12 drb oltóti	30 K
4 drb ezüst cigarettatárca	10000 K
18 ¹ / ₂ tucat szemüveglencse (á 396 K)	7326 K
26 tucat gömb szemüveglencse	20160 K
1 csomag különböző gyógy- szerek	5303.85 K

Összesen: 72417.85 K

A fent felsorolt tárgyak tételenként fog-
nak eladatni és az elért legmagasabb ösz-
szegen kívül egyidejűleg még fizetendő a
vétélár 11⁰/₀ mint forgalmi adó és 1⁰/₀
adásvételi illeték.

Kétegyháza, 1922. febr. 4.

M. kir. fővámhivatali kirendeltség:

Sándor (Olvashatlan)

vsz. tanácsos.

vsz. főtiszt.

AKAR ÖN
SZÉP LENNI?

Használjon: **Maklura-
crémet, szappant és pudert**
és arca rózsás, üde, bársonyos, puha és
fiatal marad, szeplő, májfolt, miteszer
és pattanás ellen a legjobb szer. — Vidé-
kieknek postai szétküldés! Kapható:

10

GALLY és WÉNICH drogériájában
Békéscsaba, Szent István-tér 16. szám alatt.

Az Első Békéscsabai Han-
gya Keresztény Fogysz-
tási és Ért. Szövetkezetnél
Békéscsabán, Szarvasi-ut
15. alatt a legjobb zamatu

erős ó és új ceglédi
borok kaphatók

ugy nagyban, mint ki-
csinyben a legjutányosabb
áron. 233

1, esetleg 2 szobával

iroda-
helyiséget

keres sürgősen ke-
reskedelmi vállalat. —
Ár mellékes! Cim a
kiadóban. 404

NŐI KALAPUJDONSÁGOK!

a legdivatosabb színekben
:: és formákban érkeztek ::

SZÉLL kalaposhoz
Békéscsaba, Baross-utca 14.

Női és férfikalap-alakításo-
kat a legújabb divat szerint
4 nap alatt.

A nálam alakított kalapo-
kat jutányos áron díszítem.

A békési uradalom tar-
hosi gazdaságában

2 bognármesteri állás
van üresedésben. 396

Ajánlkozók Tarhos
pusztán jelentkezzenek

GAZDÁK FIGYELMÉBE!

Moldoványi István
szijgyártó Békéscsaba, Be-
rényi-ut 1. sz. Falta-féle ház

Állandóan raktáron tartok:
Luxus- és munkás lószér-
számokat. Jutányos árak!
Javításokat gyorsan és pon-
tosan készítek. 1—13

Nagy Gy. Lajos

cipész, Baross-utca 19. sz.
Grünwald Mór házában.

Készít férfi, női- és gyer-
mekcipőket úgy francia,
mint amerikai formákban!

Mérték utáni árak:

Férfi vagy női bagaria magas	1950
" " " " fél	1500
Férfi vagy női sevreaux magas	1500
" " " " fél	1200
Férfi vagy női box magas	1200
" " " " fél	1000
Kész árak 200 koronával olcsóbbak	
1 pár férfi talpalás és sarok	250
1 pár női talpalás és sarok	200

Ezenkívül javítások a leg-
gyorsabban és legolcsóbban
készülnek. 1—109